

СПОРТИВНА МЕДИЦИНА, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ

1

2022

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ

- Ж. М. Андасова, А. Т. Тулендієва, Г. Ш. Танабаєва.** Совершенствование системы восстановления спортсменов в современном спорте высших достижений 3
- Є. В. Імас, С. М. Футорний, О. І. Циганенко.** Гармонізація природокористування як перспективний напрям виконання положень концепції сталого розвитку спорту 9
- О. Б. Неханевич, В. А. Секретний.** Критерії раннього відновлення гравців у хокей з шайбою після черепно-мозкових травм 15
- О. І. Осадча, С. М. Футорний.** Екологічна дезадаптація в спорті: профілактика та шляхи корекції 21
- С. В. Тукаєв, Н. І. Погорільська, М. Ю. Макаруч, С. В. Федорчук.** Емоційне вигорання у кваліфікованих спортсменів 28
- С. В. Федорчук, О. В. Колосова, О. М. Лисенко, О. А. Шинкарук.** Взаємозалежність психофізіологічних та електронейроміографічних показників у кваліфікованих спортсменів-веслувальників 33
- С. В. Федорчук, Т. Куценко, О. Ярошенко, О. М. Лисенко, О. А. Шинкарук.** Функціональний стан центральної нервової системи спортсменів-веслувальників за показниками реакції на рухомий об'єкт 42
- О. А. Шинкарук, Г. С. Андрієнко, С. В. Федорчук.** Психологічний та психофізіологічний моніторинг стану кваліфікованих спортсменок у черліденгу в дисципліні чер-данс фрістайл під час підготовки до головних змагань 49
- Wolfgang Vock.** The role of testing and household transmission in the COVID-19 pandemic from the modellers perspective 60

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Т. Ю. Круцевич, О. Ю. Марченко.** Особливості фізичного розвитку учнів старших класів, які проживають у міській та сільській місцевості 66

СПОРТИВНА МЕДИЦИНА, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ

Науковий журнал для науковців, фахівців у галузі спортивної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, тренерів, спортсменів, науково-педагогічних працівників ЗВО медичної та спортивної спрямованості

Головний редактор

С. М. Футорний, д-р наук з фіз. виховання і спорту, канд. мед. наук (Україна)

Заступники головного редактора

Л. Я-Г. Шахліна, д-р мед. наук (Україна)

О. І. Осадча, канд. біол. наук (Україна)

Редакційна колегія

Ж. М. Андасова, канд. мед. наук (Республіка Казахстан)

С. М. Афанасьєв, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

О. В. Борисова, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

А. Вільямс, д-р наук (Велика Британія)

С. Б. Дроздовська, д-р біол. наук (Україна)

І. О. Жарова, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

В. М. Ільїн, д-р біол. наук (Україна)

Б. Кайсер, д-р наук (Швейцарія)

В. О. Кашуба, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

А. Клавіна, д-р наук (Латвія)

В. В. Клапчук, д-р мед. наук (Україна)

В. Л. Маринич, І. О. Когут. Інклюзивність у дискурсах освіти та фізичної культури і спорту: національний вимір	75
І. Т. Матасар. Наукове обґрунтування величин фізіологічних потреб в енергії та нутрієнтах як шлях до підвищення індексу здоров'я людини.....	81
В. К. Чурпій. Фактори ризику розвитку порушень маси тіла у студентів закладів вищої освіти	88

ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ, ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Ю. В. Антонова-Рафі, І. Ю. Худецький, Л. А. Андріянова. Роль психотерапії у лікуванні дітей, хворих на цукровий діабет	94
О. І. Антонова, А. В. Пасенко, П. А. Віндюк. Дослідження ефективності експериментальної програми фізичної реабілітації постінсультних хворих	99
М. С. Балаж, А. Л. Зайцева, М. І. Шум, В. П. Костенко. Фактори низької прихильності хворих на ішемічну хворобу серця до участі в програмах кардіореабілітації.....	107
О. В. Бісмак, О. Б. Лазарева. Оптимізація реабілітаційного процесу в осіб з невропатіями верхньої кінцівки на основі міждисциплінарного підходу	114
В. Р. Гащишин, Н. М. Параняк, Р. І. Тимочко-Волошин, А. С. Вовканич, Ф. В. Музика, М. В. Стефанишин, Ю. Р. Борецький. Регенерація мікропошкоджень скелетних м'язів як основа процесу фізичної реабілітації: запальні процеси, відчуття болю та роль стовбурових клітин	121
О. О. Мангушева, О. Б. Лазарева. Покази для ерготерапії як частини мультидисциплінарної терапії годування дітей з церебральним паралічем.....	130

Є. Д. Козак (Україна)
Т. Ю. Круцевич, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
О. Б. Лазарева, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
О. М. Лисенко, д-р біол. наук (Україна)
О. В. Маслоva, канд. наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
Н. В. Москаленко, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
О. Б. Неханевич, д-р мед. наук (Україна)
Я. В. Першегуба, канд. мед. наук (Україна)
Д. Радованович, д-р наук (Сербія)
Т. Соха, д-р наук (Польща)
М. М. Філіппов, д-р біол. наук (Україна)
О. І. Циганенко, д-р мед. наук (Україна)
Я. Шелль, д-р наук (Німеччина)
О. А. Шинкарук, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
О. Г. Юшковська, д-р мед. наук (Україна)

Журнал включено у міжнародні бази даних:
Google Scholar, Index Copernicus, WorldCat
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

ISSN: 2709-2089 (Online), 2709-2070 (Print)

Випуск журналу № 1/2022 затверджено Вченою радою НУФВСУ 27.04.2022 р., протокол № 4

Видання «Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія» (свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ 24428-14368ПР від 04.05.2020 р.) включене до переліку друкованих наукових фахових видань України категорії Б (галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (спеціальність 017 Фізична культура і спорт), галузь знань 22 Охорона здоров'я (спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія)), у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук та доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 28 грудня 2019 р. №1643 (зі змінами від 2 липня 2020 р. № 886))

Видається з 2003 року

Свідоцтво про державну реєстрацію:
КВ № 6867 від 15.01.2003 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію:
КВ № 22321-12221 ПР від 23.09.2016 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 24428-14368 ПР від 04.05.2020 р.

Адреса редакції: 03150, м. Київ-150, вул.
Фізкультури, 1
Тел./факс: (044) 287-65-20
e-mail: sportmedkafedra@gmail.com

© «Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія», 2022

SPORTS MEDICINE, PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY

1

2022

CURRENT ISSUES OF SPORTS MEDICINE

Zh. M. Andasova, A. T. Tulendieva, G. Sh. Tanabaeva. Improving the system of recovery measures for elite athletes in modern high-performance sport	3
Ye. V. Imas, S. M. Futorny, O. I. Tsyhanenko. Harmonization of natural resources management as a promising direction of implementation of the principles of the concept of sustainable development of sports	9
O. B. Nekhanevych, V. A. Sekretnyi. Criteria for early recovery of ice hockey players after traumatic brain injury	15
O. I. Osadcha, S. M. Futorny. Environmental maladaptation in sports: prevention and ways of correction	21
S. V. Tukaiev, N. I. Pogorilska, M. Yu. Makarchuk, S. V. Fedorchuk. Emotional burnout in elite athletes	28
S. V. Fedorchuk, O. V. Kolosova, O. M. Lysenko, O. A. Shynkaruk. Relationship between psychophysiological and electroneuromyographic parameters in elite rowers	33
S. V. Fedorchuk, T. Kutsenko, O. Yaroshenko, O. M. Lysenko, O. A. Shynkaruk. Functional state of the central nervous system of rowers as assessed by the indicators of reaction to a moving object	42
O. A. Shynkaruk, H. S. Andriienko, S. V. Fedorchuk. Psychological and psychophysiological monitoring of the condition of elite cheerleading athletes in the cheerdance freestyle event during the preparation for the main competitions	49
Wolfgang Bock. The role of testing and household transmission in the COVID-19 pandemic from the modellers perspective	60

MEDICO-BIOLOGICAL ISSUES OF HEALTH RELATED MOTOR ACTIVITY

T. Yu. Krutsevych, O. Yu. Marchenko. Characteristics of physical development of high school students living in urban and rural areas	66
---	----

SPORTS MEDICINE, PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY

Scientific journal for scientists, specialists in the field of sports medicine, physical therapy and occupational therapy, coaches, athletes, research-pedagogical staff of higher education institutions of medical and sports orientation

Founder and publisher – National University of Physical Education and Sport of Ukraine

Editor-in-Chief

S. M. Futorny, Candidate of Medicine, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

Deputy editor

L. Ya.-G. Shahlyna, Doctor of Medicine (Ukraine)

O. I. Osadcha, Candidate of Biology (Ukraine)

Editorial council:

Zh. M. Andasova, Candidate of Medicine (Republic of Kazakhstan)

S. M. Afanasyev, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

O. B. Borisova, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

A. Williams, PHD (Great Britain)

S. B. Drozdovska, Doctor of Biology (Ukraine)

I. O. Zharova, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

V. M. Ilyin, Doctor of Biology (Ukraine)

B. Kayser, PHD (Switzerland)

V. O. Kashuba, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

A. Klavina, PHD (Latvia)

V. L. Marynych, I. O. Kogut. Inclusiveness in the discourse of education, physical education, and sports: the national dimension	75
I. T. Matasar. Scientific substantiation of energy and nutrients requirements as a way to increase the human health index	81
V. K. Churpii. Risk factors for the development of body weight disorders in students of higher education institutions.....	88

PROBLEMS OF MEDICAL, PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY

Yu. V. Antonova-Rafi, I. Yu. Khudetskyi, L. A. Andriianova. The role of psychotherapy in the treatment of children with diabetes.....	94
O. I. Antonova, A. I. Pasenko, P. A. Vindiuk. Study of the effectiveness of the experimental physical rehabilitation program for post-stroke patients.....	99
M. S. Balazh, A. L. Zaitseva, M. I. Shum, V. P. Kostenko. Factors determining low adherence to cardiac rehabilitation programs in patients with coronary heart disease.....	107
O. V. Bismak, O. B. Lazareva. Optimization of the rehabilitation process in patients with upper extremity neuropathies based on an interdisciplinary approach	114
V. R. Hashchyshyn, N. M. Paraniak, R. I. Tymochko-Voloshyn, A. S. Vovkanych, F. V. Muzyka, M. V. Stefanyshyn, Y. R. Boretsky. Regeneration of skeletal muscle microdamages as the basis of the process of physical rehabilitation: inflammatory processes, pain and the role of stem cells	121
O. O. Mangusheva, O. B. Lazareva. Indications for occupational therapy as a part of multidisciplinary feeding intervention in children with cerebral palsy.....	130

V. V. Klapchuk, Doctor of Medicine (Ukraine)
Eugene Kozak (Ukraine)
T. Yu. Krutsevich, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
O. B. Lazareva, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
O. M. Lysenko, Doctor of Biology (Ukraine)
O. V. Maslova, Candidate of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
N. V. Moskalenko, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
O. V. Nekhanevych, Doctor of Medicine (Ukraine)
I. V. Persheguba, Candidat of Medicine (Ukraine)
D. Radovanović, PHD (Serbia)
T. Socha, PHD (Poland)
M. M. Filippov, Doctor of Biology (Ukraine)
O. I. Tsyganenko, Doctor of Medicine (Ukraine)
Y. Schell, PHD (Germany)
O. A. Shinkaruk, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
O. G. Yushkovskaya, Doctor of Medicine (Ukraine)

Journal is included in the database:

Index Copernicus International, Google Scholar, WorldCat
National Library of Ukraine behalf of V. I. Vernadsky

ISSN: 2709-2089 (Online), 2709-2070 (Print)

Issue № 1/2022 was approved by Scientific Council of NUPESU
on 27.04.2022, protocol № 4

The scientific journal "Sports Medicine, Physical Therapy and Occupational Therapy" (certificate of state registration of a print media KV 24428-14368PR from 04.05.2020) is included in the list of List of scientific professional publications of Ukraine, in the **category B (field of knowledge 01 Education/Pedagogy (specialty 017 Physical culture and sports), field of knowledge 22 Health care (specialty 227 Physical therapy, occupational therapy))**, in which the results of theses for obtaining the scientific degrees of Doctor of Science and Doctor of Philosophy can be published (approved by the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine from 28 December 2019 No.1643 (as amended on July 2, 2020 No. 886))

Published since 2003

Certificate of state registration
KB № 6867 of 15.01.2003
Certificate of state registration
KB № 22321-12221 ПП of 23.09.2016
Certificate of state registration:
KB № 24428-14368 ПП of 04.05.2020

Addresses of editorial office:

1, Fizkultury Str., Kyiv-150, 03150
Tel./ fax: (044) 287-65-20
e-mail: sportmedkafedra@gmail.com

© «Sports medicine, physical therapy and occupational therapy», 2022